Географиялық координаттар

①	**Ендік**	экватордан солтүстікке немесе оңтүстікке қарай 0°-тан 90°-қа дейін: с. е., о. е.
②	**Бойлық**	бастапқы (Гринвич) меридианнан шығысқа немесе батысқа қарай 0°-тан 180°-қа дейін: ш. б., б. б.
③	**Параллель**	экваторға параллель шеңбер; ең ұзыны — экватор
④	**Меридиан**	полюстерді қосатын сызық; барлығының ұзындығы бірдей
⑤	**1° меридиан бойымен**	≈ 111 км

МЫСАЛДАР

Қала	Ендік	Бойлық
Астана	51° с. е.	71° ш. б.
Алматы	43° с. е.	77° ш. б.
Ақтау	44° с. е.	51° ш. б.

© 2026 walls.kz. Мектептер мен мұғалімдерге тегін. Коммерциялық басып шығару және сату — тек құқық иесімен шарт бойынша.

Географические координаты

1	**Широта**	от экватора к северу или югу, от 0° до 90°: с. ш., ю. ш.
2	**Долгота**	от начального (Гринвичского) меридиана к востоку или западу, от 0° до 180°: в. д., з. д.
3	**Параллель**	окружность, параллельная экватору; самая длинная — экватор
4	**Меридиан**	линия от полюса к полюсу; все одинаковой длины
5	**1° по меридиану**	≈ 111 км

ПРИМЕРЫ

Город	Широта	Долгота
Астана	51° с. ш.	71° в. д.
Алматы	43° с. ш.	77° в. д.
Актау	44° с. ш.	51° в. д.

© 2026 walls.kz. Бесплатно для школ и учителей. Коммерческая печать и продажа — только по договору с правообладателем.

Географиялық координаттар

Географические координаты

①	**Ендік** Широта	экватордан солтүстікке немесе оңтүстікке қарай 0°-тан 90°-қа дейін: с. е., о. е. / *от экватора к северу или югу, от 0° до 90°: с. ш., ю. ш.*
②	**Бойлық** Долгота	бастапқы (Гринвич) меридианнан шығысқа немесе батысқа қарай 0°-тан 180°-қа дейін: ш. б., б. б. / *от начального (Гринвичского) меридиана к востоку или западу, от 0° до 180°: в. д., з. д.*
③	**Параллель**	экваторға параллель шеңбер; ең ұзыны — экватор / *окружность, параллельная экватору; самая длинная — экватор*
④	**Меридиан**	полюстерді қосатын сызық; барлығының ұзындығы бірдей / *линия от полюса к полюсу; все одинаковой длины*
⑤	**1° меридиан бойымен** 1° по меридиану	≈ 111 км

МЫСАЛДАР / Примеры

Қала Город	**Ендік** Широта	**Бойлық** Долгота
Астана	51° с. е. 51° с. ш.	71° ш. б. 71° в. д.
Алматы	43° с. е. 43° с. ш.	77° ш. б. 77° в. д.
Ақтау Актау	44° с. е. 44° с. ш.	51° ш. б. 51° в. д.

© 2026 walls.kz. Мектептер мен мұғалімдерге тегін / Бесплатно для школ и учителей. Коммерциялық басып шығару және сату — тек құқық иесімен шарт бойынша / Коммерческая печать и продажа — только по договору с правообладателем.